

Hvaler kommune
Storveien 32
1680 Skjærhalden

Sarpsborg, 7/10-2022

Denne uttalelsen er skrevet på vegne av Birdlife Østfold, DNT Vansjø, DNT Nedre Glomma, DNT Indre Østfold, Oslofjordens Friluftsråd, Naturvernforbundet i Østfold, Norges Jeger- og Fiskerforbund Østfold, Tistedalen Friluftslag, og Østfold Botaniske Forening.

Høringsuttalelse fra FNF Østfold

Angående sjødeponi ved Svaleskjær og Møkkalasset
Saksnummer 2022/1424

Forum for natur og friluftsliv Østfold er et samarbeidsnettverk mellom 11 frivillige organisasjoner, som alle har interesser innen natur- og friluftsliv i Østfold.

Vi har tidligere gitt innspill til høringer om prosjektet, samt at vi har klaget på tillatelsen som Kystverket fikk til mudring, sprenging av farleden inn til Borg Havn. Klagen var begrunnet i hensyn til naturmiljøet, men ble altså ikke tatt til følge av Klima- og miljødepartementet.

Vi har forståelse for at Borg Havn er viktig i regionen og at mudringen derfor ivaretar næringsinteressene. Og det er heller ikke dette vi skal ta stilling til i denne høringen. Nå dreier det seg om tillatelse til å deponere masser i sjø, i henhold til reguleringsplaner som ble vedtatt i 2014. Hvaler kommune har uttrykt at saken er vanskelig og åpner for å eventuelt endre sitt standpunkt. Vi er enige i at saken er komplisert, og er glad for at kommunen ber om innspill fra andre berørte interessenter.

Hva vi vet

Da reguleringsplanene for deponiområdene ble vedtatt hadde vi kunnskap om mengden kvikksølv som er sluppet til Glomma siden Borregaard ble satt i drift i 1949¹:

Omtrent 70 tonn kvikksølv anses tapt til vann og ca 15 tonn er deponert som slamavfall på bedriftens avfalls plass på Opsund.

Siden 2014 har vi fått mye ny kunnskap om at tilstanden i Oslofjorden er svært dårlig, og en storstilt plan har blitt laget for å forsøke å redde den. For å lykkes med planen fordrer det at alle bidrar. Spesielt er man bekymret for fiskebestandene (torskefisk) og tilføring av næringsstoffer. Men ifølge NIVA er fysiske inngrep og forstyrrelser, såkalte hydromorfologiske endringer i havbunn og strandsone de tiltakene som skaper størst skade på økosystemene. De mener også at dette ofte underkommuniseres.

Hva som er usikkert

Selv om Miljødirektoratet har stilt strenge krav i sin tillatelse gitt til Kystverket, opplever vi at det er usikkerhet rundt både metode for deponering i sjø og nøyaktigheten på sedimentprøver som er tatt.

Deponering i sjø vil, slik vi ser det, ikke bare kunne spre forurensede masser utover i skjærgården, men også skape slike tidligere omtalte hydromorfologiske endringer, som også potensielt kan bidra til å forverre tilstanden i fjorden. De to lokalitetene Møkkalasset og Svaleskjær, som er valgt som areal for deponering, danner to bassenger med største dybde på henholdsvis 54 og 52 meter. ² Vi kan ikke finne noen vurdering av konsekvensene av å fylle igjen disse bassengene. Forskjellige arter som trives på mudderbunn, finnes på forskjellig dyp. Det betyr at man finner en rekke arter på mudderbunn på 50 meter som ikke finnes i større antall på for eksempel mudderbunn på 20 meter eller 100 meter. Det er også mange forskjellige typer mudderbunn, og hvilke arter som finnes der, varierer også med hvilken bunntype som er på tiliggende områder.

Konklusjonen til Rambøll var den gang:

*Det er begrenset informasjon om hydrografi, strømningsforhold, sedimentenes kvalitet og fauna spesifikt for hver lokalitet.*³

Vår konklusjon:

Oslofjorden som økosystem er under sterkt press fra mange påvirkningsfaktorer, og de fleste er menneskeskapte. Vi er redd for at eventuelt utilsiktede forurensninger og/eller tilsamlinger av skjærgården rundt Hvaler kan forårsake irreversible skader på viktige leve/gyteområder og i verste fall ødelegge sårbare områder med kaldtvannskoraller ved Tislerrevet, som er Nord Europas største kaldtvanns korallrev, og andre områder i Ytre Hvaler Nasjonalpark.

Vi er klar over at det er problematisk å finne store nok arealer og godkjente deponier til massene.

¹ [88_169.pdf \(ngu.no\)](#)

² [Microsoft Word - M-001-Vurdering av lokaliteter for deponering av rene mudringsmasser 09032011 \(kystverket.no\)](#)

³ [Microsoft Word - M-001-Vurdering av lokaliteter for deponering av rene mudringsmasser 09032011 \(kystverket.no\)](#)

Allikevel mener vi at man med hjemmel i naturmangfoldlovens paragrafer 9 (føre-var-prinsippet) og 10 (økosystemtilnærming og samlet belastning) kan stille krav om at overskuddsmasser fra prosjektet må deponeres på land, og ikke i sjøen.

Brevet sendes kun elektronisk.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Østfold

Nina Frydenlund

Nina Frydenlund
Koordinator
FNF Østfold

